

УДК 30.341.1

Сучасні проблеми та напрями інноваційної політики у підвищенні конкурентоспроможності підприємницьких структур

Мащенко Марина Анатоліївна. д.е.н., проф., завідувач
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Maryna Mashchenko@khpі.edu.ua

Пономаренко Олександр Олександрович, к.е.н., доц., доцент
кафедри_менеджменту, логістики та інновацій
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
alex.ponomarenko.tsk@gmail.com

Швидкі зміни в глобальному економічному середовищі та технологічному прогресі зумовлюють підприємства постійно вдосконалюватись для збереження своїх конкурентних позицій. У сучасних умовах підприємства змушені конкурувати як з національними, так і з міжнародними підприємствами. Основним чинником конкурентних переваг виступають інновації, до яких належать технологічні нововведення, нові бізнес-моделі, стратегії управління та маркетингові інновації, які допомагають підприємствам адаптуватись до змін ринку. Зарубіжні наукові дослідження [1, 2] підкреслюють суттєвий вплив інновацій та інноваційних процесів на рівень конкурентоспроможності національної економіки. У світовій практиці сучасний економічний розвиток значною мірою визначається здатністю підприємств впроваджувати інновації. Конкурентні переваги досягаються завдяки використанню інноваційних технологій, розробці нової продукції та бізнес-моделей, що дозволяє підвищити якість продукції, освоювати нові ринки, створювати додану вартість і запроваджувати інноваційні підходи до вирішення управлінських завдань. Очевидно, що перспективи економічного зростання завдяки інноваційній діяльності є значними: роль сировинних товарів зменшується, тоді як важливість інтелектуальних активів зростає. Перехід до інноваційної економіки дозволяє знизити залежність країни від коливань цін на природні ресурси.

Сучасними проблемами інноваційної політики у підвищенні конкурентоспроможності підприємницьких структур виступають: недостатнє фінансування інноваційних проєктів; відсутність ефективної державної підтримки; недосконале законодавство або надмірна зарегульованість можуть гальмувати впровадження нових технологій та інноваційних рішень у бізнесі; відсутність належного зв'язку між науковими дослідженнями і практичним використанням їх результатів на підприємствах створює прогалини в інноваційному розвитку; недостатній розвиток інфраструктури, такої як технопарки, бізнес-інкубатори та центри трансферу технологій, обмежує можливості для реалізації інноваційних проєктів; відсутність розуміння важливості інновацій та готовності до ризиків в інноваційній діяльності стримує розвиток нових ідей і технологій; залежність від зовнішніх технологій. Ці проблеми потребують комплексного підходу для їх вирішення, включаючи як державні ініціативи, так і активну участь бізнесу.

Інноваційна політика відіграє важливу роль у підвищенні конкурентоспроможності підприємств. Щоб покращити цю політику, можна вдосконалювати її наступними напрямками (Рис. 1).

Рис. 1. Напрями удосконалення інвестиційно-інноваційної політики (авторська розробка)

Необхідно створювати сприятливі умови для розвитку нових інвестиційних проєктів, включаючи підтримку інноваційних стартапів та підприємств шляхом створення відповідних програм та підтримки національних технологічних інкубаторів.

Важливим є необхідність забезпечення доступності фінансування для підприємств за допомогою залучення додаткових інвестиційних ресурсів, включаючи приватний та державний капітал.

Значну роль відіграє ефективне та прозоре державне регулювання, яке включає встановлення стандартів та нормативних актів.

Підвищення кваліфікації кадрів та створення сприятливих умов для залучення талановитих молодих людей до інноваційної діяльності призведе до підвищення конкурентоспроможності підприємницьких структур.

Важливим напрямом розвитку інноваційної політики є розробка та впровадження нових технологій, які можуть бути використані для покращення ефективності виробництва та забезпечення конкурентоспроможності національного господарства.

Інноваційний підхід до управління конкурентоспроможністю полягає в підвищенні інноваційної активності підприємств через активне впровадження інновацій у виробничі процеси, а також реалізацію інноваційної продукції або послуг. Підвищення ефективності інноваційної діяльності є спільним завданням для держави та бізнесу, тому питання створення інновацій та розвиток інноваційної сфери повинні вирішуватися на загальнодержавному рівні.

Перелік використаних джерел

1. Asheim B. Location, agglomeration, and innovation: Towards regional innovation system in Norway? / B. Asheim, A. Isaksen ; [report №13]. – Oslo: STEP GROUP, 1996. – 64 p.
2. Białoń L. Typologia innowacyjnych strategii w : Innowacje techniczne i zmiany strukturalne w procesie transformacji polskiej gospodarki / L. Białoń ; red. A. H. Jasiński, M. Kruk ; Uniwersytet w Białymstoku. – Białystok, 1999. – S. 21.